

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **V. T. M.**, zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Celní ředitelství Hradec Králové**, Bohuslava Martinů 1672/8a, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 11. 2008, č. j. 30 Ca 188/2007 - 24,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 28. 11. 2008, č. j. 30 Ca 188/2007 - 24, zrušil rozhodnutí Celního ředitelství Hradec Králové (dále jen „stěžovatel“) ze dne 12. 11. 2007, č. j. 14874-03/07-060100-21 a Celního úřadu Hradec Králové (dále jen „celní úřad“) ze dne 6. 9. 2007, č. j. R 5607/07-066100-021. Rozhodnutím stěžovatele bylo zamítnuto odvolání žalobce (dále jen „účastník řízení“) proti rozhodnutí celního úřadu, jímž byla účastníku řízení uložena pokuta ve výši 10 000 Kč za to, že dne 18. 5. 2007 v prodejně na adrese T. G. Masaryka 100, Kladno, skladoval a nabízel k prodeji výrobky porušující práva duševního vlastnictví popsané na první straně „úředního záznamu o uložení zajištění výrobků nebo zboží“ ze dne 18. 5. 2007, č. j. 6239-04/07-176900-032 (jednalo se o 96 párů obuvi označené čtyřmi svislými pruhy v celkové prodejní hodnotě 17 420 Kč), čímž porušil ust. § 8 odst. 1 a 2 zákona č. 634/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“). Zároveň celní úřad rozhodl o propadnutí předmětného zboží. Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku uvedl, že celní úřad ve výrokové části rozhodnutí neuvedl příslušné ustanovení právního předpisu (třeba rozumět jeho úplné označení), na jehož základě byla účastníku řízení pokuta uložena. Podle jeho výroku totiž byla účastníku řízení uložena pokuta „v souladu s ustanovením § 24 odst. 1) zákona o ochraně spotřebitele“. Toto ustanovení ale obsahuje celkem tři způsoby jednání, jimiž lze správní delikt spáchat, které jsou navíc i postižitelné různě

vysokými pokutami. Výrok tak není sám o sobě dostatečně určitý, přestože právě tato část je jádrem každého rozhodnutí. Stěžovatel tyto nedostatky nezjistil a neodstranil. Přesto lze z rozhodnutí celního úřadu dovodit, že se účastník řízení měl dopustit správního deliktu spočívajícího v porušení zákazu používání nekalých obchodních praktik při prodeji obuvi spojovaných v této věci s porušováním některých práv vyplývajících z duševního vlastnictví. Dále podle názoru krajského soudu celní úřad neuvážil řádně o otázce zaměnitelnosti předmětného zboží, když v podstatě pouze konstatoval, že předmětná obuv je označena čtyřmi svislými pruhy, které svým charakterem mohou vyvolat asociaci s registrovanou ochrannou známkou, že Celní úřad Kladno zdokumentoval, že veškeré předmětné zboží jsou padělky, neoprávněně označené symboly zaměnitelnými s ochrannými známkami společnosti ADIDAS AG a že z vyobrazení předmětu ochrany – ochranné známky č. R 391692 vyplývá, že tři pruhy, které jsou v jiném barevném provedení než podklad, lze vizuálně relativně snadno zaměnit za čtyři pruhy, tj. za geometrický útvar, který se objevuje na předmětném zboží. Proto krajský soud dospěl k závěru, že celnímu úřadu k posouzení otázky zaměnitelnosti chybělo to hlavní. Jím zmiňované „předmětné zboží“ nejenže neviděl přímo, ale jeho faktickou podobu neznal při rozhodování ani z fotografií. Nelze se pak divit, že jeho závěry v otázce zaměnitelnosti jsou naprosto obecné, že neobsahují popis distinktivních a dominantních prvků předmětného zboží, že v souvislosti s ním v rozhodnutí chybí nástin vnímání takové zboží průměrným spotřebitelem atd. Celní úřad nejen, že vycházel při rozhodování z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, ale jeho závěry lze označit přímo za smyšlené, respektive bez dalších důkazů dotvářející jakoby již předem daný výsledek v duchu úkonů činěných Celním úřadem Kladno, navíc v jiných řízeních a s jiným cílem. Správní uvážení a závěr o porušování zákazu používání nekalých obchodních praktik však musí příslušný správní orgán činit na základě svých vlastních konkrétních poznatků a závěrů. K tomu však v dané věci nedošlo a vzhledem k absenci alespoň vizuální podoby předmětného zboží ve správním spisu ani dojít nemohlo. Krajský soud proto přisvědčil účastníku řízení, že z rozhodnutí nelze zjistit, nabízením jakého zboží se měl dopustit správního deliktu. Ani tento zásadní nedostatek stěžovatel nezjistil a neodstranil. Vzhledem k tomu krajský soud konstatoval, že právní závěry správních orgánů nemají oporu ve skutkových zjištěních.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost tvrdíce, že tento rozsudek trpí nedostatkem důvodů ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V kasační stížnosti namítal, že v době vydání rozhodnutí celním úřadem ještě nebyl zákon č. 634/1992 Sb. novelizován takovým způsobem, aby celní úřad mohl v rozhodnutí citovat ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) nebo b) nebo c). Výrok rozhodnutí celního úřadu je zcela určitý a koresponduje se zákonnou úpravou v době vydání rozhodnutí. Celní orgány vázány v rozsudku vysloveným názorem tak nemohou odstranit vytýkaný nedostatek. Krajský soud pominul skutečnost, že podle ust. § 23c zákona o ochraně spotřebitele je celník povinen uložit zajištění zboží při prokázaném zjištění nabídky, prodeje zboží uvedeného v § 8 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele. V řízení provedeném u Celního úřadu Kladno tedy došlo v okamžiku zajištění předmětného zboží k osvědčení, že zajištěné zboží porušuje práva duševního vlastnictví, a proti zajištění zboží nebyly v zákonné lhůtě podány žádné námitky. Tuto fázi správního řízení v širším slova smyslu nelze uměle oddělovat od další formální fáze správního řízení, ve které se rozhodovalo o uložení pokuty a propadnutí předmětného zboží, tj. zboží, u kterého již bylo při jeho zajištění konstatováno, že porušuje práva duševního vlastnictví. V řízení o vydání rozhodnutí o pokutě a propadnutí zboží je třeba znovu posuzovat fyzický vzhled zboží pouze tehdy, uvede-li účastník řízení před vydáním rozhodnutí argumenty, které by konkrétně zpochybňovaly úsudek, jež si učinili pracovníci, kteří zboží zajišťovali. V souzené věci se však účastník řízení pouze obecně odvolával na skutečnost, že na zboží jsou čtyři pruhy na rozdíl od pruhů tří, které jsou předmětem ochrany. Celní úřad mu v rozhodnutí obšírně vysvětlil, z jakého důvodu je takto označená obuv padělkem. Stěžovatel se proto domnívá,

že v jeho rozhodnutí nechybí nástin vnímání takového zboží průměrným spotřebitelem. Vzhledem k absenci sporu o tom, jaké případné další dominantní prvky se na obuvi vyskytují, neměl celní úřad důvod zpochybňovat rozeznávací schopnost a kompetentnost pracovníků Celního úřadu Kladno. O klamání spotřebitele v důsledku zaměnitelnosti předmětného zboží rozhodoval v tomto případě orgán „Celní správa ČR“, který přitom prostřednictvím své organizační složky (Celní úřad Hradec Králové) využil poznatek jiné organizační složky (Celní úřad Kladno). Účastník řízení navíc svou námitku, že nelze z rozhodnutí zjistit, nabízením jakého zboží se dopustil správního deliktu, odůvodňoval tím, že výrok rozhodnutí podle něho nesprávně odkazoval na přílohu a že popis obuvi je příliš stručný. Nenamítal však, že by celní úřad nevěděl, jak předmětné zboží vypadá a jak je označeno. Podle stěžovatele tvrdil, že on sám nerozezná o jakém zboží správní řízení pojednává (byť mu ve stejný den a pod stejným číslem jednacím nebylo jiné zboží zajištěno). Stěžovatel dále uvedl, že porovnání popisu zboží učiněného Celním úřadem Kladno a popisu ochranné známky, kterou Celní úřad Kladno obdržel spolu se stanoviskem zástupce společnosti ADIDAS ČR, s.r.o., a přiložil do spisu, v žádném detailu neobsahuje „vykonstruované“ údaje. Pokud Celní úřad Kladno zboží zajistil jako padělek, neměl celní úřad žádnou pochybnost o tom, že čtyři pruhy na předmětné obuvi jsou v kontrastním barevném provedení vůči zbytku povrchu obuvi a že mezi čtyřmi pruhy lze spatřovat útvar tří pruhů. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel především namítal, že v době vydání rozhodnutí celního úřadu nebyl zákon o ochraně spotřebitele účinný v takovém znění, aby celní úřad mohl v rozhodnutí citovat jeho ustanovení § 24 odst. 1 s uvedením písm. a) b) nebo c). Tuto stížní námitku posoudil Nejvyšší správní soud jako důvodnou, protože krajský soud patrně přehlédl, že zákon č. 36/2008 Sb., který novelizoval citované ustanovení, nabyl účinnosti dne 12. 2. 2008, přičemž celní úřad rozhodoval dne 6. 9. 2007 a stěžovatel dne 12. 11. 2007. Podle ust. § 24 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele ve znění účinném před 12. 2. 2008 uloží orgány uvedené v ust. § 23 pokutu až do výše 50 000 000 Kč za porušení povinností stanovených v ust. § 3, § 6, § 7a, § 7b, § 8 odst. 1, 2, 3 a 4, § 8a odst. 1 a §§ 9 až 19 tohoto zákona. Výrok rozhodnutí celního úřadu je proto dostatečně určitý, neboť je v něm uvedeno, že účastník řízení porušil ust. § 8 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele způsobem uvedeným v odst. 2 citovaného ustanovení, a z tohoto důvodu ukládá celní úřad v souladu s ust. § 24 odst. 1 citovaného zákona účastníkovi řízení pokutu ve výši 10 000 Kč.

V další stížní námitce stěžovatel k závěru krajského soudu, že celní úřad nevycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, neboť ve správním spise se nenachází fotografie či jiné vyobrazení předmětného zboží a ze spisu vyplývá, že předmětné zboží neviděl ani přímo, poukazoval na to, že v řízení o vydání rozhodnutí o pokutě a propadnutí zboží je třeba znovu posuzovat fyzický vzhled zboží pouze tehdy, pokud účastník řízení uvede před vydáním rozhodnutí argumenty, které by konkrétně zpochybňovaly úsudek, jež si učinili pracovníci, kteří zboží zajišťovali.

Řízení o správním deliktu klamání spotřebitele podle ust. § 8 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele, tedy řízení o uložení pokuty a propadnutí zboží, lze zařadit do kategorie správního trestání. Nejvyšší správní soud vychází z toho, že podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva trestním obviněním ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních

svobod (č. 209/1992 Sb.) jsou řízení zásadně o veškerých sankcích ukládaných správními orgány fyzickým osobám za přestupek nebo jiný správní delikt, jakož povětšinou i o sankcích ukládaných v řízení disciplinárním nebo kárném. Kritériem pro posouzení, zda se ve smyslu citované Úmluvy jedná o „trestní obvinění“, je jednak vnitrostátní kvalifikace posuzovaného jednání, jednak povaha tohoto jednání ve spojení s povahou hrozící sankce (zda smyslem a účelem použitelné normy je odrazovat od určitého jednání a trestat je) a konečně to, zda sankce, jež mohou být uloženy, představují podstatnou újmu. Postačí, bude-li splněno pouze jedno z uvedených kritérií (viz např. rozsudek pléna Evropského soudu pro lidská práva ze dne 8. 6. 1976, *Engel a další proti Nizozemí*, stížnosti č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72 a 5370/72, Series A no. 22, české shrnutí dostupné in BERGER, V.: *Judikatura Evropského soudu pro lidská práva*. IFEC: Praha, 2006, str. 262 - 265; rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 9. 10. 2003, *Ezbeh a Connors* proti Velké Británii, stížnosti č. 39665/98 a 40086/98, ECHR 2003-X, neoficiální český překlad rozsudku viz *Přehled rozsudků Evropského soudu pro lidská práva*, č. 6/2003, s. 297; rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 23. 9. 1998, *Malige proti Francii*, stížnost č. 27812/95, Reports of Judgments and Decisions 1998-VII, neoficiální český překlad rozsudku viz *Přehled rozsudků Evropského soudu pro lidská práva*, č. 2/1991, s. 38; rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 23. 7. 2002, *Oztiürk proti Německu*, stížnost 8544/79, Series A no. 73, české shrnutí dostupné in BERGER, V.: *Judikatura Evropského soudu pro lidská práva*. IFEC: Praha, 2006, str. 329). V řízení o správním deliktu proto nelze akceptovat, aby správní orgán při zkoumání, zda určité jednání naplňuje skutkovou podstatu správního deliktu vycházel pouze z poznatků či závěrů jiného správního orgánu, které by již vůbec nehodnotil. Správní orgán je povinen přesně a úplně zjistit skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit podklady pro vydání rozhodnutí. Celní úřad proto musí mít předmětné zboží k dispozici, ať již fakticky či zprostředkovaně ve formě dostatečně přesného a podrobného obrazového záznamu, aby mohl učinit závěr, zda je na zboží bez souhlasu majitele ochranné známky umístěno označení zaměnitelné s ochrannou známkou. V daném případě, jelikož celní úřad nehodnotil samostatně fyzický vzhled předmětného zboží, nemohl ani řádně posoudit, zda došlo k porušení práva duševního vlastnictví.

Podle judikatury Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek ze dne 15. 5. 2008, č. j. 6 As 73/2007 – 118) je přitom rozhodnutí o zamítnutí námitek proti opatření o zajištění a vydání zboží, jakož i samo opatření o zajištění zboží, úkonem předběžné povahy ve smyslu ust. § 70 písm. b) s. ř. s., které je vyloučeno z přezkumu ve správním soudnictví. Doba trvání opatření o zajištění zboží byla totiž podle zákona o ochraně spotřebitele ve znění účinném do 11. 2. 2008, výslovně ohraničena právní mocí „následného“ rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání zboží, popř. prokázáním, že zajištěné zboží neporušuje práva duševního vlastnictví. Zákon o ochraně spotřebitele v ust. § 23c odst. 4 rovněž předpokládá možnost zrušení opatření o zajištění zboží, které neporušuje práva duševního vlastnictví. Z uvedeného vyplývá, že pokud by se v řízení o uložení pokuty a propadnutí zboží vždy nezkoumalo samostatně, zda zboží porušuje práva duševního vlastnictví, nebyl by pak závěr učiněný při zajištění zboží či v řízení o zamítnutí námitek ve své podstatě přezkoumatelný ve správním soudnictví. Rozhodnutí o zamítnutí námitek by bylo vyloučeno pro svou předběžnou povahu ze správního soudnictví a v řízení o uložení pokuty a propadnutí zboží by bylo pouze odkazováno na závěr učiněný v řízení o zamítnutí námitek bez toho, aby byl tento závěr samostatně hodnocen. Takový postup by byl zcela absurdní a nepřipustně by vedl k úplnému vyloučení soudní ochrany, neboť ani soud by vzhledem k absenci obrazového záznamu předmětného zboží nemohl reálně posoudit, zda zboží porušuje práva duševního vlastnictví. Námitka stěžovatele, že celní úřad neměl důvod zpochybňovat rozeznávací schopnost a kompetentnost pracovníků Celního úřadu Kladno, proto není důvodná.

Tvrzení stěžovatele, že účastník řízení se pouze obecně odvolával na skutečnost, že na zboží jsou čtyři pruhy, na rozdíl od pruhů tří, které jsou předmětem ochrany, neodpovídá skutečnosti. Ze správního spisu však vyplývá, že účastník řízení ve sdělení ze dne 17. 8. 2007 uváděl, že v řízení neexistuje jediný důkaz, o který by bylo možné opřít skutkové zjištění, že se dopustil porušování práv duševního vlastnictví. Z této formulace vyplývá, že účastník řízení brojil i proti nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu. V odvolání a v žalobě pak opět upozorňoval na neúplně zjištěný skutkový stav a na to, že zaměnitelnost zboží nelze z provedeného dokazování dovodit. Z tohoto důvodu tak námitka stěžovatele, že účastník řízení nenamítal, že by celní úřad nevěděl, jak předmětné zboží vypadá, není opodstatněná.

Závěrem Nejvyšší správní soud odkazuje na usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 - 75 (publikované na www.nssoud.cz), v němž uvedl, že zruší-li správně krajský soud rozhodnutí správního orgánu, ale výrok rozsudku stojí na nesprávných důvodech, Nejvyšší správní soud v kasačním řízení rozsudek krajského soudu zruší a věc mu vrátí k dalšímu řízení. Obstojí-li však důvody v podstatné míře, Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítne a nesprávné důvody nahradí svými. Pro správní orgán je pak závazný právní názor krajského soudu korigovaný právním názorem Nejvyššího správního soudu. V dané věci důvody, pro které krajský soud stěžovatelovo rozhodnutí zrušil, v podstatné míře obstály, protože krajský soud, ve shodě s Nejvyšším správním soudem, nemohl odhlédnout od neúplně zjištěného skutkového stavu. Skutečnost, že krajský soud posoudil nesprávně určitost výroku rozhodnutí celního úřadu, neboť vycházel z nesprávného znění zákona o ochraně spotřebitele, nic nemění na tom, že bez řádného zjištění skutkového stavu nelze naplnění skutkové podstaty deliktu vůbec posoudit. Podstatné je, že v jádru důvodů, pro které rozhodnutí stěžovatele nemůže obstát, se oba soudy shodují. Jakkoliv se tak Nejvyšší správní soud v určitém ohledu ztotožnil s právní argumentací stěžovatele, musel zároveň konstatovat, že ve věci samé není napadený rozsudek nezákonný. Pro stěžovatele je tedy závazný právní názor krajského soudu korigovaný právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Pokud stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že ji podává i proto, že trpí nedostatkem důvodů ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., omezil se pouze na tuto zcela obecnou formulaci, aniž by tuto námitku jakkoliv konkretizoval. Proto Nejvyšší správní soud považuje za dostačující odkázat na judikaturu, např. usnesení ze dne 24. 11. 2004, č. j. 1 Afs 47/2004 – 74, podle něhož není důvodem kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. cituje-li stěžovatel toliko zákonný text tohoto ustanovení nebo jeho část, aniž by jej v konkrétní věci specifikoval, a nekonkretizuje-li vady v řízení či vady v právním úsudku, jichž se soud podle stěžovatele dopustil. Obdobně také v rozsudku ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 – 37 (uveřejněný pod č. 312/2004 Sbírky rozhodnutí NSS) Nejvyšší správní soud vyslovil, že „pokud stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí pouze námitky obecného charakteru, aniž upřesňuje, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí žalovaného v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí, je takové tvrzení bez uvedení konkrétních skutečností nedůvodné. Nejvyšší správní soud vychází z premisy „necht’ si každý střeží svá práva“; proto nemůže stěžovatelka v kasační stížnosti úspěšně namítat, že správní orgán či soud v předcházejícím řízení nezjistily důsledně skutečný stav věcí, pokud sama neuvádí skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí“.

S ohledem na výše uvedené neshledal Nejvyšší správní soud stěžovatelem tvrzenou nezákonnost napadeného rozsudku, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi,

který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a účastníku řízení žádné náklady s tímto řízením nevznikly. Účastník řízení byl v řízení o kasační stížnosti sice zastoupen advokátem, který ale žádný úkon právní služby neprovedl – zastoupení nepřebíral, neboť účastníka řízení zastupoval již před krajským soudem v řízení o žalobě a ke kasační stížnosti nepodal vyjádření. Proto nebyl důvod k přiznání odměny za zastupování a náhradu hotových výdajů.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu